

Mítt størsta ynski er at fáa eitt greitt svar

KOMMUNUSAMANLEGGING Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum, hevur bara eitt ynski á fólkaatkvøðuni í morgin og tað er at fáa eitt greitt svar frá veljarunum

Áki Bertholdsen

– Eg eri øgiliga spentur!

Tað dylir Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum, ikki fyri.

Í morgin hevur hann kallað veljaran á fólkaatkvøðu at siga sína hugsan um kommunusamanlegging.

Og tað, hann ynskir sær mest av øllum, er, at veljarin gevur honum eitt greitt svar.

– Tí vónar hann, at valuttøkan verður stór og at svarið verður greitt.

– Tekur veljarin undir við kommunusamanlegging, fer tað at seta ferð á kommunusamanlegging kring landið.

– Sigur veljarin hinvegin nei, vænti eg, at alt kjak um samanlegging er jarðað í nógv ár framyvir.

– Eg vóni, at vit veruliga fáa fólksins vilja at vita og tess størri valuttøkan er, tess greiðari verður svarið.

– Tað verður bara hesin eini móguleikin, tí eg dugi ikki at hugsa mæ, at fólkaatkvøða um kommunusamanlegging nakrantíð verður aftur.

Minnir um sabotasju

Kortini dylir landsstýrismaðurin heldur ikki fyri, at eftir hansara tykki eru tað ikki so fá, sum royna at sabotera fólkaatkvøðuna.

– Tað er øgiliga óheppið, at fleiri av okkara fremstu politikarum og fjølmiðlar royna at sabotera fólkaatkvøðuna í morgin um kommunusamanlegging.

Hann staðfestir, at fleiri kendir politikarar hava roynt at gera fólkaatkvøðuna politiska og royna at gera hetta til eitt mótmæli ímóti samgonguni.

– Tað hava fjølmiðlar eisini gjørt við at draga spurningin um flatskatt inn í eina fólkaatkvøðu um kommunusamanlegging.

Tað nýggjasta er, at nú verður veljarin eggjaður til

ørkymlað av viðurskiftum, sum eru púra óviðkomandi.

Hinvegn hevur hann onki ímóti, at borgarstjórar og bygðaráðslimir siga sína hugsan.

– Eg haldi, at veljarin eigur at sleppa at taka sína støðu í friði og náðum, uttan ov nógv óviðkomandi ávirkan uttaneftir.

– Veruleikin er, at málið er rættiliga greitt og tað er onki mál, sum er so væl lýst sum kommunusamanlegging.

– So tá ið politikarar siga, at alt er so ógreitt, minnir tað mest um sabotasju.

Undir øllum umstøðum

Kári P. Højgaard leggur dent á, at eldraðkið og fólkaakúlin verður lagdur undir

kommunurnar, sama, hvat úrslitið av fólkaatkvøðuni verður.

Hann minnir eisini á, at tað eru kommunurnar sjálvar, sum vilja hava hesi økini at umsita.

– Antin verða kommunurnar lagdar saman, ella verða tær noyddar at samstarva. Og eftir mínum tykki verður eitt samstarv ímillum fleiri kommunur nógv fløktari og tórðari enn um talan er um eina kommunu.

– Tað er heldur ongin ivi um, at stórar og sterkar kommunur fáa størri vald í einum slíkum samstarvi enn lítlar kommunur.

– So hendir tað at nakrar

7 kommunur

Í fólkaatkvøðuni í morgin verður veljarin spurður, um hann tekur undir við, at landið verður skipað í sjei kommunur.

Í hesum sambandi verður veljarin spurður um hann tekur undir við kommunurnar í hansara øki verða lagdar saman.

Tey sjei økini eru:

1) Norðoyggjar, tað eru Fugloyar, Viðareidis, Hvannasunds, Klaksvíkar, Kunoyar, og Húsa kommunur.

2) Eysturoy, tað eru Fuglafjarðar, Eystur, Nes, Runavíkar og Sjóvar kommunur.

3) Sundalagið, tað eru Eiðis og Sunda kommunur.

4) Streymoy, tað eru Tórshavnar, Vestmanna og Kvívíkar kommunur.

5) Vágar, tað eru Vága og Sørvágs kommunur.

6) Sandoy, tað eru Skopunar, Sands, Skálavíkar, Húsavíkar og Skúvoyar kommunur.

7) Suðuroy, tað eru Hvalbiar, Tvøroyrar, Fámjins, Hovs, Porkeris, Vágs og Sumbiar kommunur

Hetta merkir, at veljarin í Norðoyggjum verður spurður um hann tekur undir við, at Fugloy, Viðareidis, Hvannasund, Klaksvík, Kunoy, og Húsar, leggja saman í eina kommunu.

Veljarar í Eysturoy verða spurdir um teir taka undir við, at Fuglafjørður, Eysturkommuna, Nes, Runavík og Sjóvar kommunur leggja saman, og veljarin í Sundalagnum verður spurður um Eiði og Sunda kommuna skulu leggja saman.

aki@sosialurin.fo

23 kongar missa trónuna

Í lýtuni eru sjei kommunur í Føroyum. Verður landið lagt saman í sjei kommunur, verða tað sosttatt 23 kommunur, sum skulu niðurleggjast, og 23 borgarstjórar, sum missa sína góðu løn.

Spurningurin er, um tað kann hugsast vera ein orsök til, at nógvir borgarstjórar og kommunustýri eru ímóti samanlegging, tí so missa tey vald og tey missa løn.

Kári P. Højgaard, landsstýrismaður, vísir ikki tankanum frá sær.

– Bý- og bygðaráð skulu veljast aftur í heyst og skulu vit velja til sjei kommunur, heldur enn til 30, verður móguleikin fyri at verða afturvaldur, sjálviandi tilsvarandi minni, staðfestir hann.

Tað er ikki so einfalt at fáa yvirlit yvir allar borgarstjóralønirnar.

Men í 2006, tá ið Jacob Vestergaard var landsstýrismaður í innlendismálum, gjørdi hann eitt yvirlit yvir útreiðslurnar til bý- og bygðaráð í Suðuroy í samband við ein fund um kommunusamanlegging.

Síðani tá eru lønir og útreiðslur hækkaðar, so talið er neyvan lækkað síðani tá.

Tá upplýsti hann, at

bý- og bygðaráðslimirnir í Suðuroy fáa tilsamans 3,6 milliúnir krónur í løn.

Ein stórir partur av hesum eru lønir til borgarstjórar.

Hann vísti á, at í Suðuroy eru tilsamans 43 bý- og bygðaráðslimir, sum stýra oynni og tað eru 10 fleiri enn tað eru lógtingslimir, sum stýra øllum landinum.

Og tilsamans fáa hesir 3,6 milliúnir krónur í lønum og nevndarsamsýningum.

Tá eru lønir til kommunuskrivararnar og skrivstovufólk ikki tald við.

Tilsamans kostaði tað 14 milliúnir at umsita kommunurnar í Suðuroy.

– Fyri hesa upphæddina kundi suðuroyingar lónt einum felags kommunustýri við einum 11 limum og havt eina munadygga, professionella umsiting afturat sær, bæði við lógfrøðingi, búskaparfrøðingi, eini tekniskari deild, o.s.fr.

Men sum stóðan er nú, sita sjei bý- og bygðaráð og stýra hvør sínum øki, uttan at hugsa um heildina í nógv stóran mun og uttan at lyfta í felag og uttan at tosa nógv nógv saman, so at borgarin í Suðuroy kann fáa tað bestu tænaastuna.

» **Sigur veljarin hinvegin nei, vænti eg, at alt kjak um samanlegging er jarðað í nógv ár framyvir**

at sabotera fólkaatkvøðuna at brúka atkvøðuseðilin til at biðja samgonuna leggja frá sær heldur enn at svara upp á spurningin um kommunusamanlegging.

– Tað er serstakliga óheppið, at politikkur er komin

upp í eina einfalda og greiða fólkaatkvøða um kommunusamanlegging.

Hann heldur, at hetta er ein roynd at grugga málið og tað minnir um sabotasju.

Men hann vónar, at veljarin fer á val og ikki letur seg

kommunur leggja saman í einum øki og onkur einstøk stendur uttanfyri, kann tað verða tórðert hjá kommunum, sum standa uttanfyri, at fáa ávirkan.

aki@sosialurin.fo